

Juha Sipilä kesk ym.

Lakialoite laiksi tuloverolain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Voimassa olevan tuloverolain (1535/1992) 50 §:n 3 momentin toisen kohdan mukaan luovutustappioon rinnastetaan myös sellainen arvopaperin arvonmenetykset, jota voidaan konkurssin tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi pitää lopullisena. Tähän tuloverolain 50 §:n nykyiseen muotoiluun ja tulkintaan liittyy epäkohta, jonka perusteella menetettyä pääomallainaa ei samassa tilanteessa rinnasteta luovutustappioon, eikä pääomallainan arvonmenetystä lähtökohtaisesti voi arvopaperin arvonmenetyksen tapaan vähentää verotuksessa. Näin ollen noteeraamattomaan ja myöhemmin esimerkiksi yrityssaneerauksen kohteeksi joutuneeseen osakeyhtiöön sijoittanut yksityishenkilö ei ole oikeutettu vähentämään menetettyä pääomallainansa verotuksessa.

Aloitteella ehdotetaan muutettavaksi tuloverolain 50 §:n 3 momentin toista kohtaa siten, että luovutustappioon rinnastetaan jatkossa myös pääomallainan arvonmenetykset.

PERUSTELUT

Pääomallaina on yhtiöoikeudellisen sääntelyn mukaan niin sanottu takasijainen velka. Tämä tarkoittaa, että lainan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Toisaalta pääomallaina on maksujärjestyksessä ennen osakepääomaa, joka palautetaan oman pääoman ehtoisena sijoituksena viimeisenä. Pääomallaina parantaa yhtiön omaa pääomaa osakepääoman menettämisen rekisteröimiseen liittyvässä laskelmassa, mutta se ei lisää jakokelpoisten varojen määrää. Pääomallaina on siis oman ja vieraan pääoman väliin jäävä rahoitusmuoto. Luonteensa vuoksi pääomallaina on rahoitusinstrumenttina erityisen tärkeä pienille ja keskisuurille yrityksille. Sitä käytetään lähtökohtaisesti osakeyhtiön vakavaraisuuden parantamiseen sekä toiminnan rahoittamiseen.

Nykyisessä oikeustilassa pääomallainan arvonmenetykset voidaan hyödyntää verotuksessa ainoastaan konkurssin tai osakkeiden myynnin yhteydessä ja lähtökohtaisesti vain silloin, kun pääomallainan antaja myös omistaa velallisyhtiön osakkeita. Yrityssaneeraustilanteessa yrityksen omistajat tai ulkopuoliset sijoittajat eivät voi vähentää pääomallainan arvonmenetystä.

Pienet ja keskisuuret yritykset kärsivät pääomallainan arvonmenetyksen nykyisestä verokohtelusta, koska sijoittajat etsivät varoiltaan lähtökohtaisesti verotuksellisesti selkeämpiä sijoituskohteita.

Lakialoite LA 25/2021 vp

ta, kuten arvopapereita. Vaihtoehdoksi valikoituvat tällöin useammin suurten pörssiyritysten osakkeet sekä indeksirahastot.

Epäkohta voi vähentää yritysten omistajien halukkuutta saneerata omia pääomallainojaan yrityksen saneerausmenettelyssä. Lisäksi se kannustaa saneerausmenettelyn sijaan konkurssiin, koska pääomallainan antaneen yrittäjän kannalta konkurssi voi olla verotuksellisesti edullisempi vaihtoehto kuin saneeraus. Pitkäjänteisen yrittäjyyden kannalta on tappio, jos yritystoiminnan jatkamiseen tähtäävä yrityssaneeraus hylätään verotusteknisistä syistä.

Verolainsäädäntömme pitäisi suhtautua myönteisesti pääomallainaan sijoitusinstrumenttina, sillä se on erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kannalta tärkeä rahoituskeino. Pääomallainamuotoista sijoitusta tulisi siihen liittyvän arvonmenetyksen verovähennyskelpoisuuden suhteen käsitellä kuten arvopaperisijoitusta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 50 §:n 3 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 774/2012, seuraavasti:

50 §

Luovutustappio

Luovutustappioon rinnastetaan myös:

2) sellainen arvopaperin tai pääomallainan arvonmenetys, jota voidaan konkurssin tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi pitää lopullisena.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Lakialoite LA 25/2021 vp

Helsingissä 21.6.2021

Juha Sipilä kesk
Elina Valtonen kok